

Bőrpatólógia

II. Sz. Patológiai Intézet, Semmelweis Egyetem

Normál bőr szövettana

Epidermis: Stratum corneum

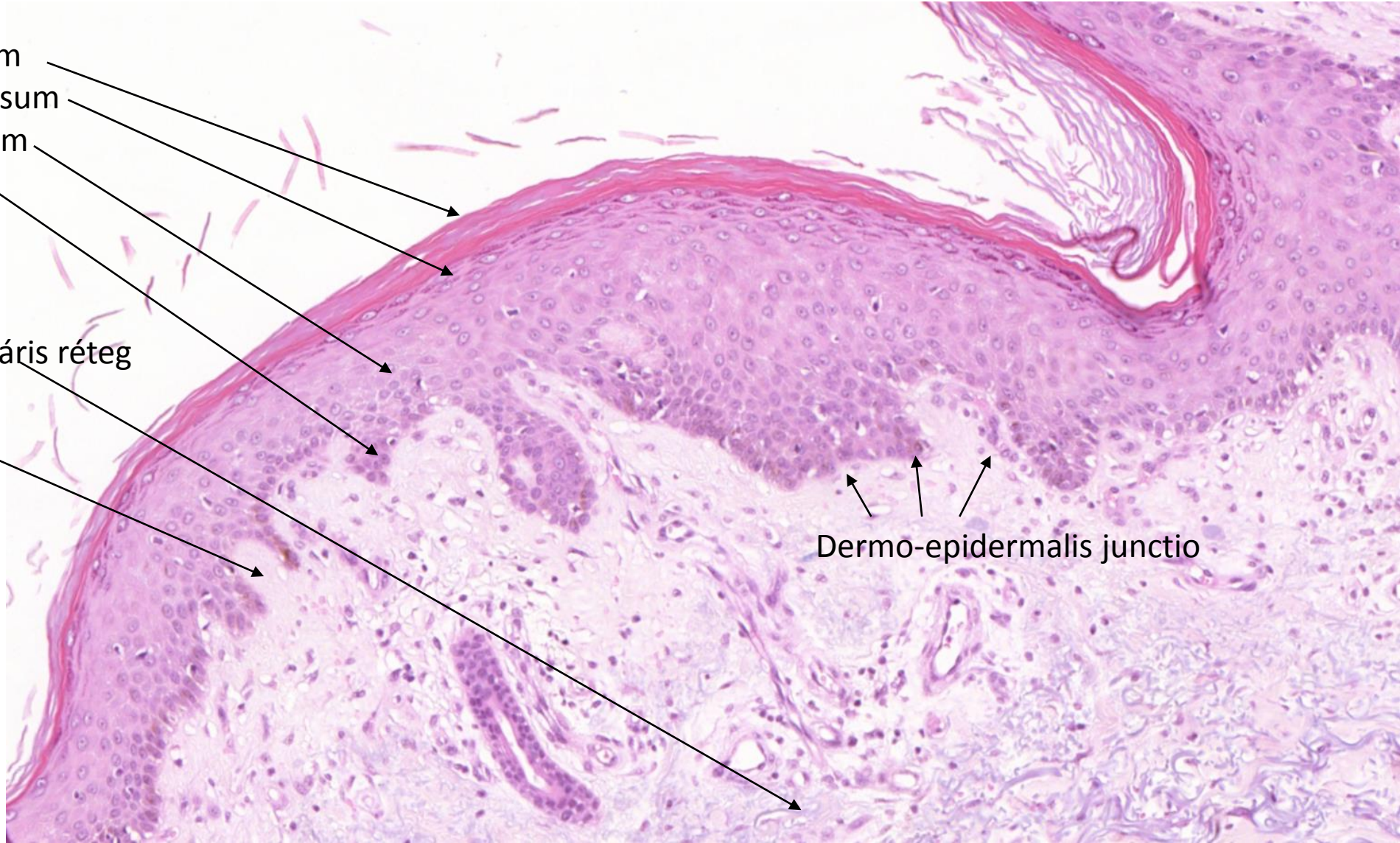
Stratum granulosum

Stratum spinosum

Stratum basale

Dermis: papilláris és retikuláris réteg

Dermo-epidermalis junctio

Alapfogalmak

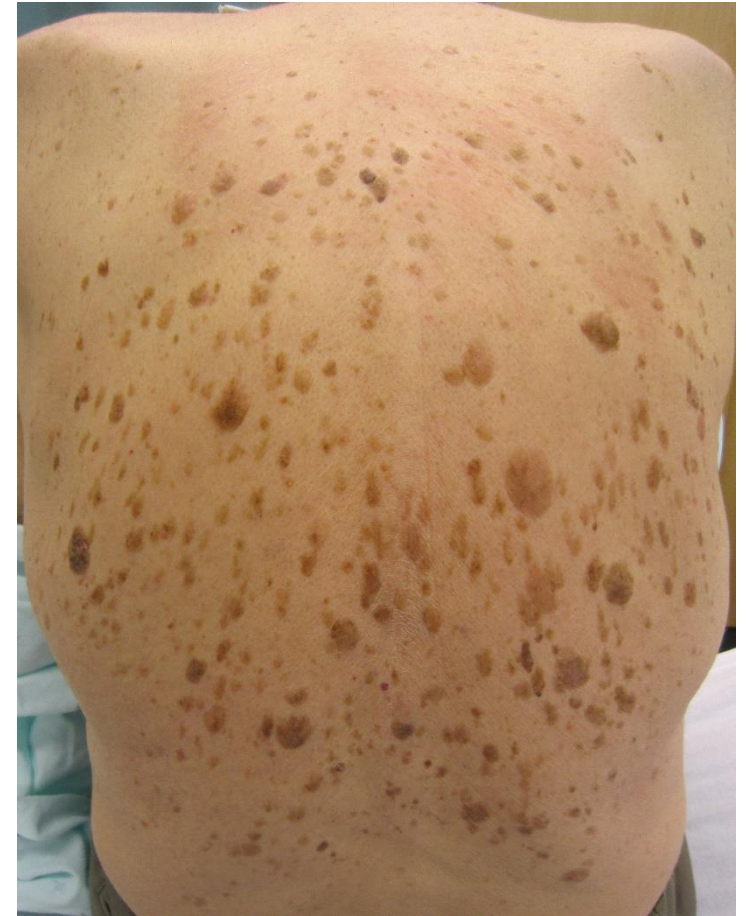
- **Hyperkeratosis:** megvastagodott stratum corneum
- **Parakeratosis:** a stratum corneumban láthatók a sejtmagok
- **Dyskeratosis:** egyes sejtekre vagy sejtcsoportokra kiterjedő szarusodás a stratum granulosum alatt
- **Acanthosis:** az epidermis hyperplasiája
- **Papillomatosis:** a papillaris dermis kiszélesedése, a papillák megnyúltak, magasan az epidermisbe érnek

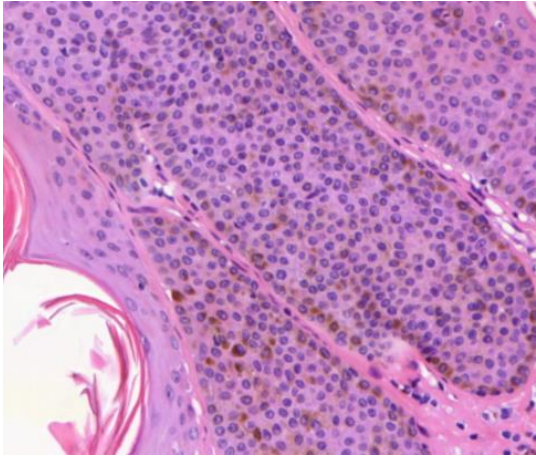
Seborrheás keratosis

Jóindulatú, epidermális daganat.

Makroszkópos kinézet:

- Méret: néhány millimétertől több centiméteresig
 - Kör alakú, szemölcsös elváltozás
 - Bársonyos vagy granuláris felszínű
 - Melanintartalom miatt barna szín
-
- Leser-Trélat syndroma: újonnan megjelenő, nagyszámú elváltozás (paraneoplasziás szindróma!)

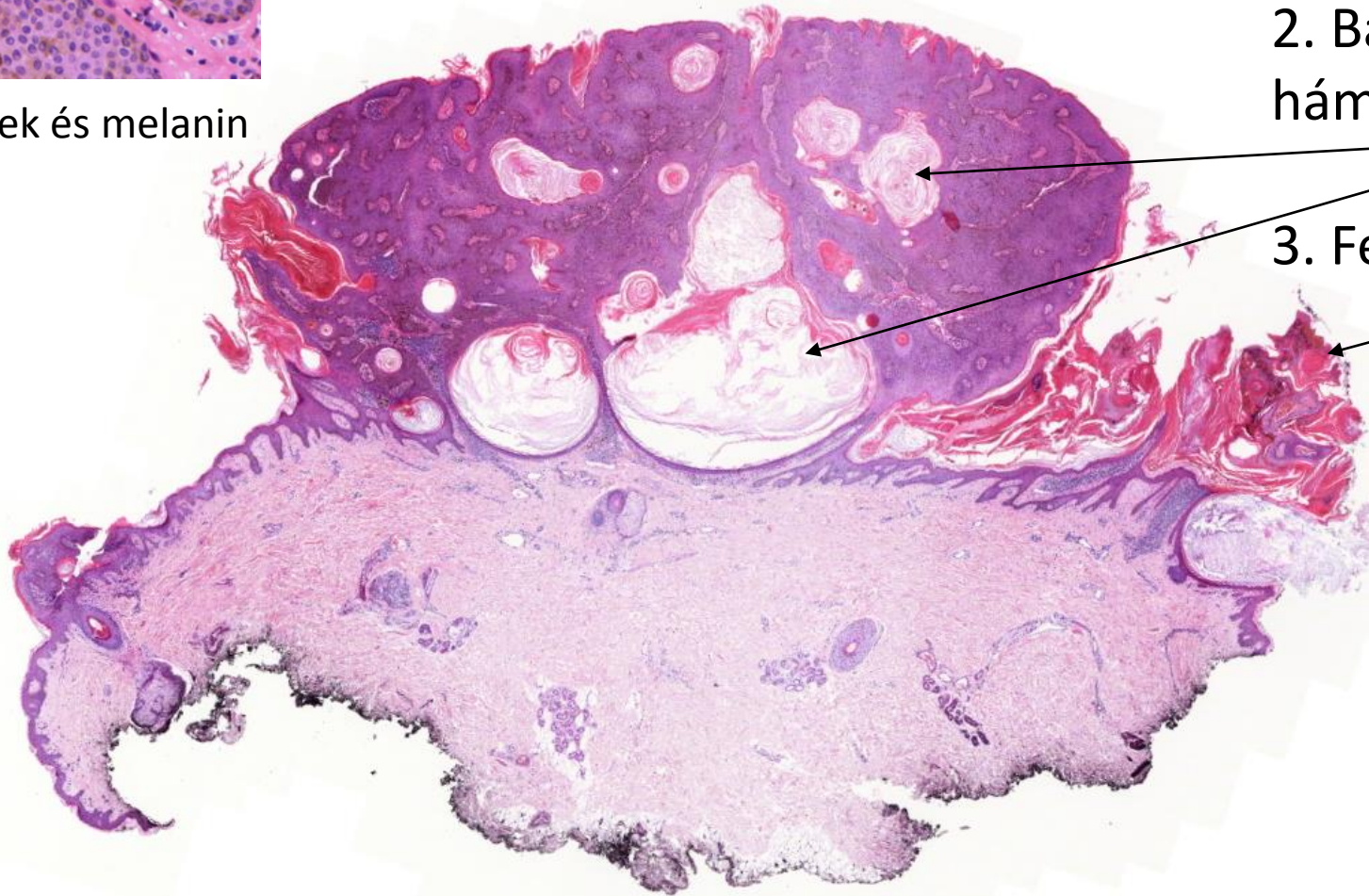

Basaloid sejtek és melanin

Mikroszkópos jellemzők

1. Exophyticus növekedés
2. Basaloid sejtekből felépülő hámban szaruciszták
3. Felszíne hyperkeratotikus

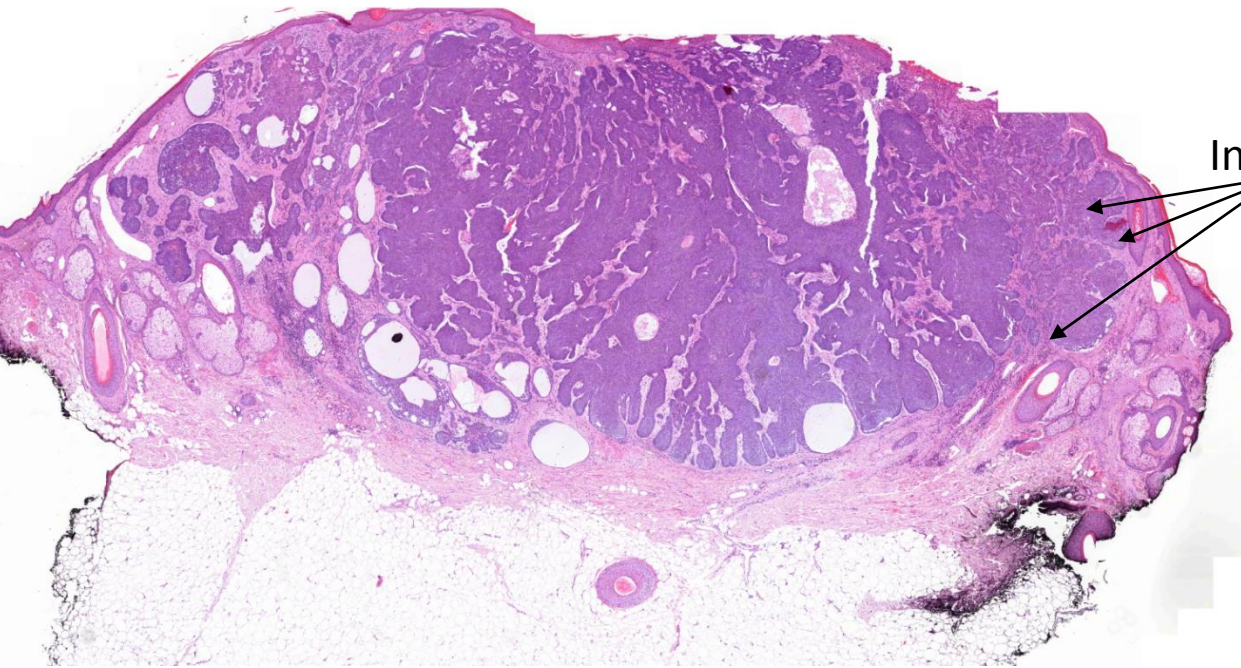

Basalsejtes carcinoma – Krompecher-tumor

- Semimalignus: Lokálisan agresszív, de áttétet nem ad.
- Gyöngyszerű papula
- Felszínen tágult subepidermalis erek
- Melanint tartalmazhat (diffdg: melanocytás naevus vagy melanoma)
- Kifekélyesedhet, sőt lokális csontdestrukciót okozhat

Szövettani jellemzők - basalioma

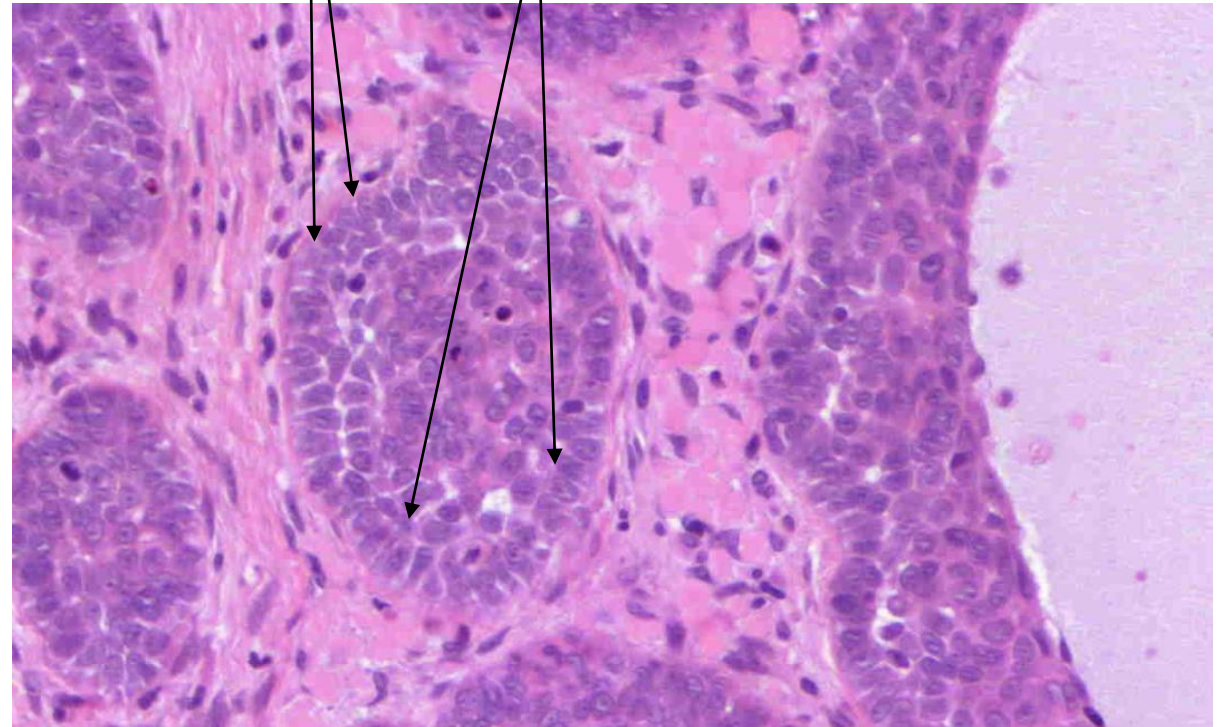
Infiltráció a dermisbe, összefüggésben az epidermisszel.
(A felszín kifekélyesedhet.)

Retrakciós artefaktum

Növekedés: multifokális vagy noduláris.
Nem szimmetrikus.

Sejtjei az ép epidermis basalis
sejtjeihez hasonlítanak!

Palisád elrendeződés

Laphámcarcinoma

- Megelőző állapot (fakultatív precancerosis): aktinikus keratosis (solarkeratosis)
- In situ: élesen körülírt, vörös, hámló plakk
- Előrehaladott stádium: hyperkeratotikus felszínű csomó, mely kifelékeléyesedhet

© MAYO FOUNDATION FOR MEDICAL EDUCATION AND RESEARCH. ALL RIGHTS RESERVED.

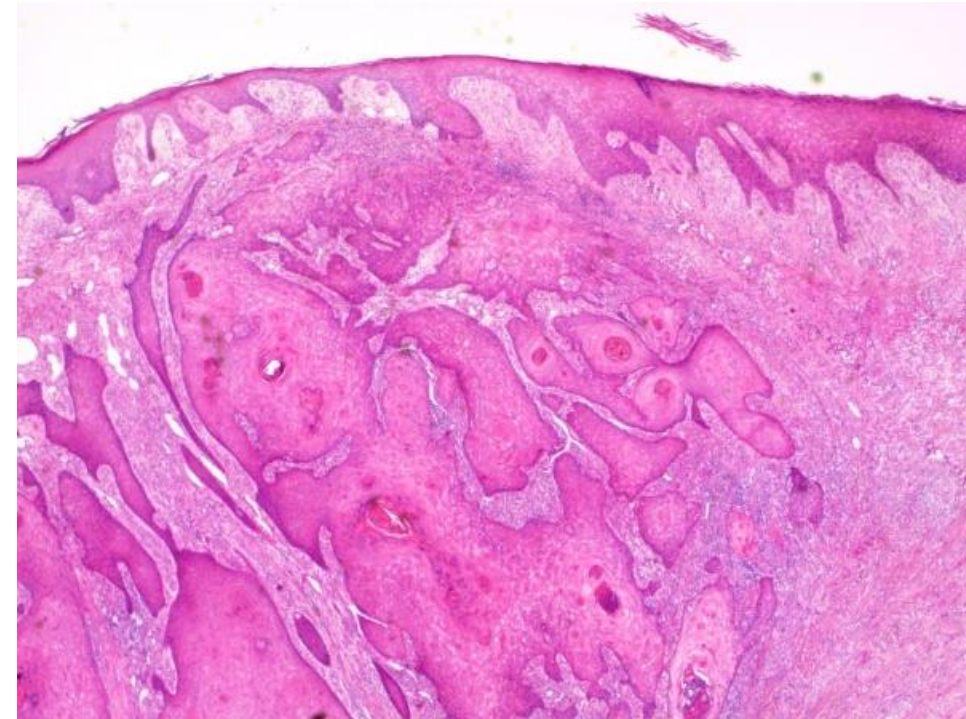
Aktinikus keratosis

Laphámrák különböző megjelenési formái

Laphámcarcinoma - szövettan

- In situ variáns: bőr minden rétegében súlyos atípiát mutató hámsejtek (dysplastikus hám)
- Hám dezorganizálódik, rétegezettség felbomlik, sejtek orientációja zavart
- Ha áttöri a basalis membránt: invazív
- A laphámcarcinoma kiérése változó mértékű
 - Jól differenciált: szabályos fészkek, kifejezett elszarusodás
 - Rosszul differenciált: anaplasticus, gócos necrosis, dyskeratosis (egyetlen sejtre korlátozódó keratinisatio)

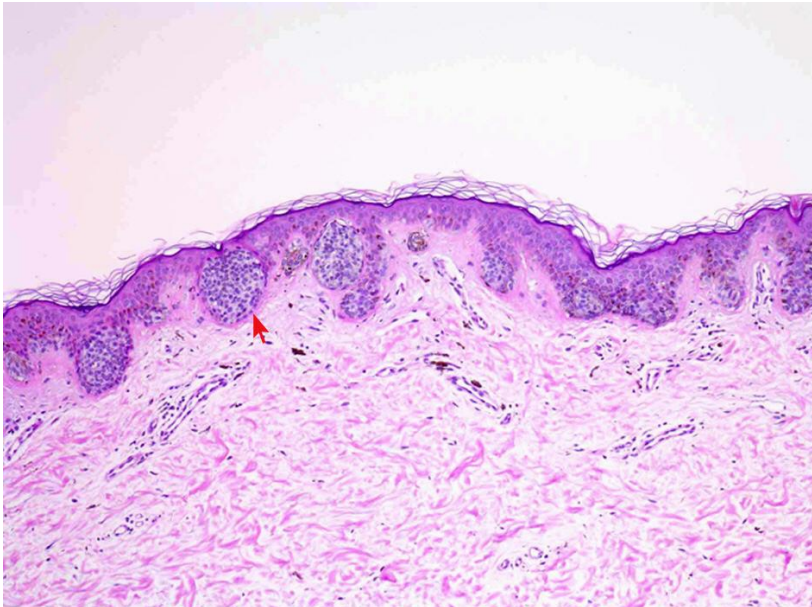
Naevusok áttekintése

- Lentigo solaris
- Lentigo simplex
- Szerzett melanocytás naevus
- Dysplasticus naevus
- Veleszületett melanocytás naevusok (pl. Tierfell-naevus)
- Spitz-naevus
- Reed-naevus
- Kék naevus

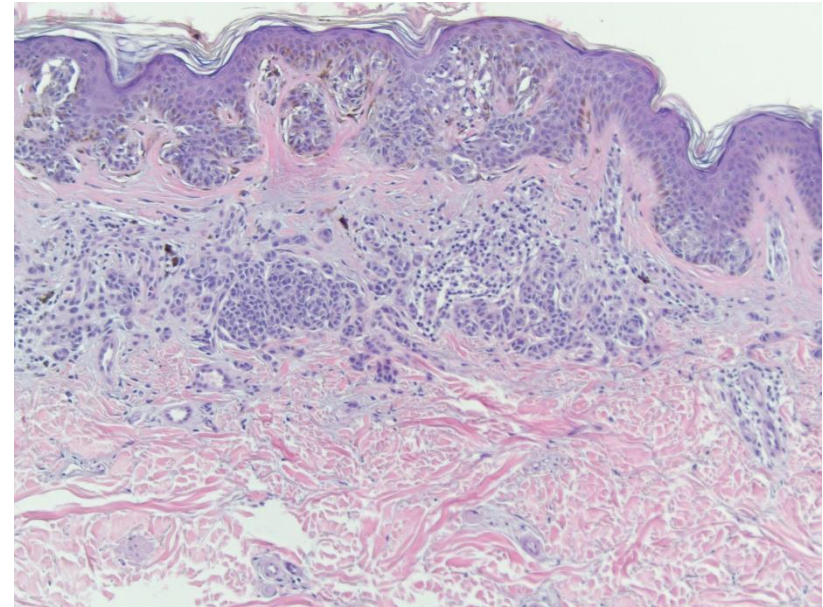
Pigmentált naevus

A dermo-epidermalis junctióból indulnak ki.

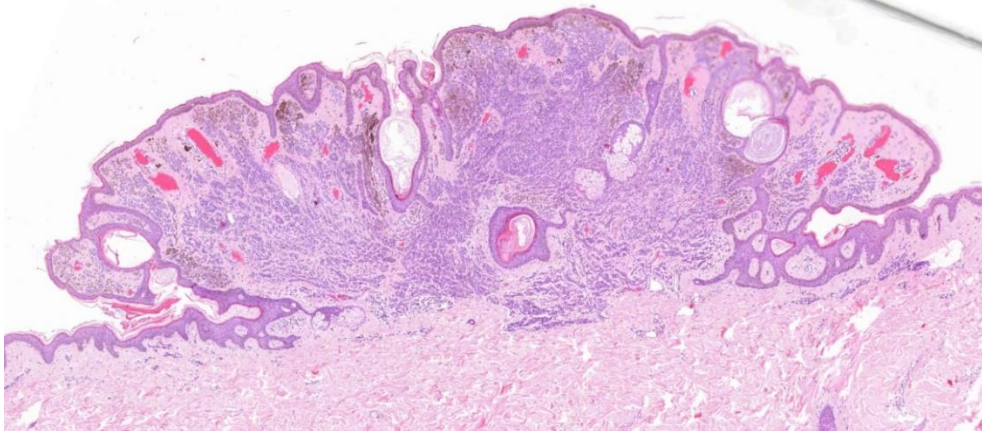
- Junctionalis naevus: dermo-epidermalis juncióban fészkekbe rendeződő kerek vagy ovalis naeocytákból áll
- Compound naevus: kötegek vagy fészkek fűződnek le a dermisben
- Intradermális naevus: Epidermális fészkek teljesen eltűnnek.

Junctionális naevus: Fészkek csak az epidermisben

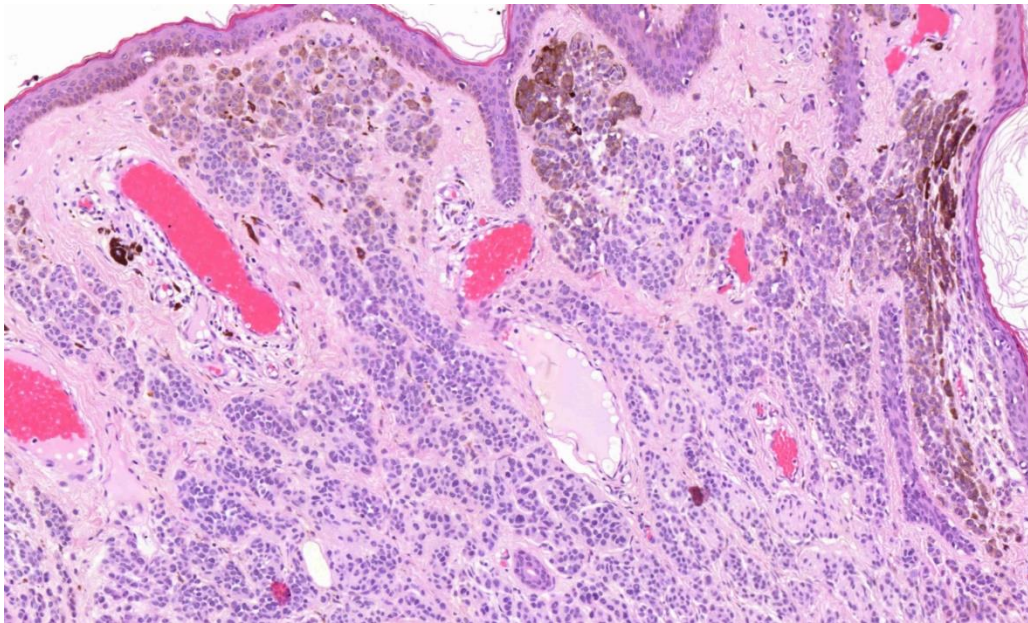

Compound naevus: Fészkek az epidermisben és a dermisben

A lézió szimmetrikus.

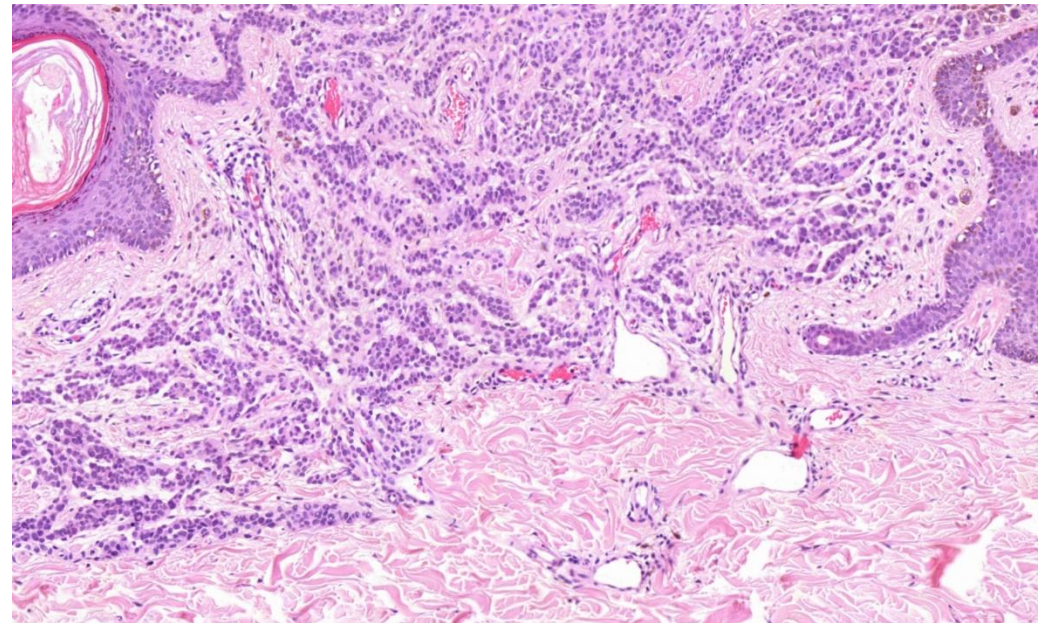
Superficialis dermis: fészkeket formálnak, melaninpigmentet termelnek, nagyobbak, éretlenebbek

Intradermális naevus szövettana

A sejtek a mélyebb rétegekben kiérést mutatnak. Egyik érési fázisban sincs atípiá vagy mitózis!

Mélyebben: Kötegeket alkotnak, pigmentet alig termelnek.

Melanoma malignum (MM)

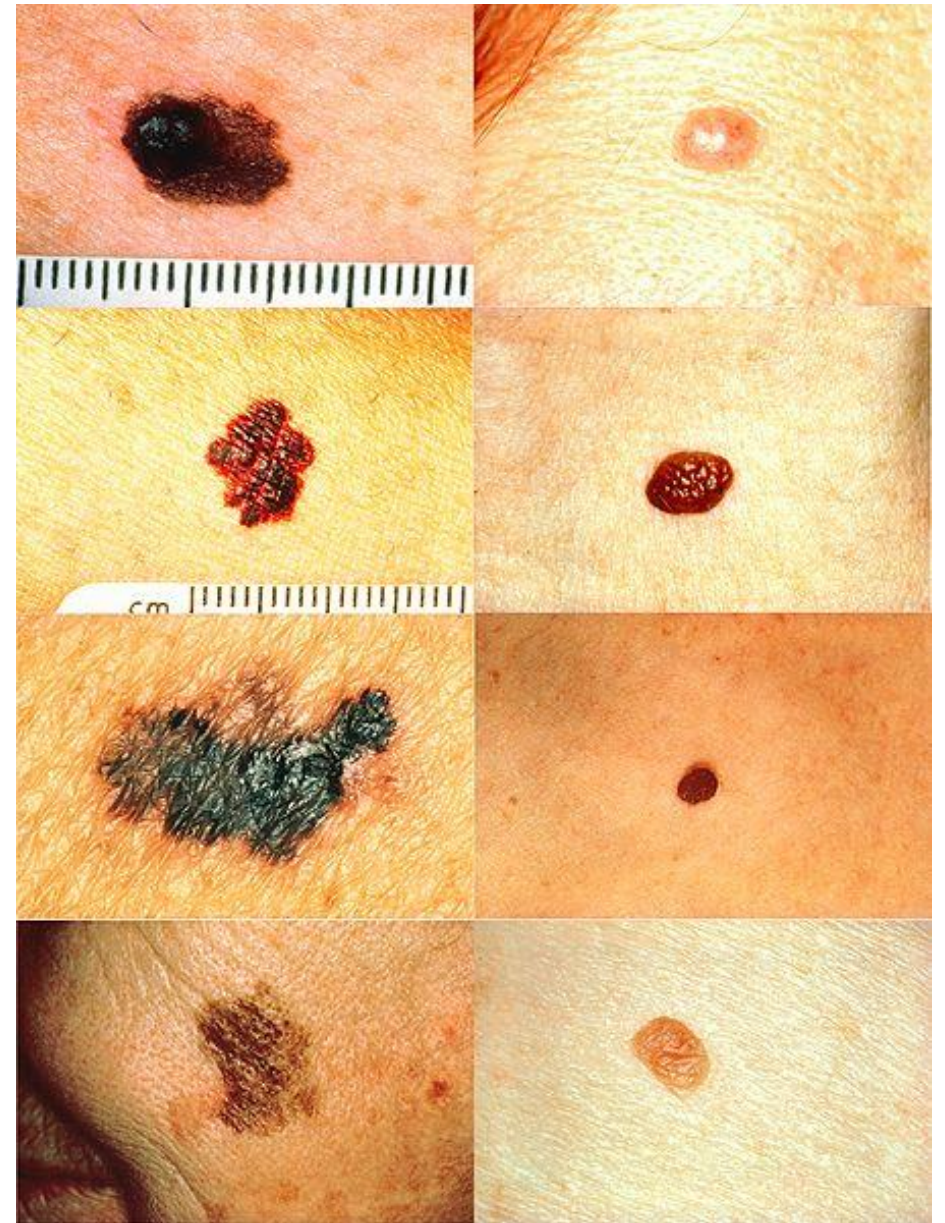
- Legtöbbször de novo alakul ki. (Az esetek ~75%-ában normál kinézetű bőrfelületen, 25%-ban egyéb bőrlézióból.)
- Viselkedés: kialakulhat bárhol a bőrön, de szájüregben, anogenitális régióban és nyelőcsőnyálkahártyán. Intraocularis és conjunctivalis forma is létezik.
- Leggyakrabban a májba ad áttétet, de gyakorlatilag bárhova
- Megelőzés: leégés és szoláriumozás kerülése, rendszeres fényvédőhasználat

ABCDE szabály

Malignitás gyanúját felveti, ha a lézió:

- Aszimmetrikus
- Border: szabálytalan körvonalú
- Color: többszínű
- Diameter: nagyobb az átmérője, mint 6 mm
- Enlarging or Evolving: növekszik vagy változik

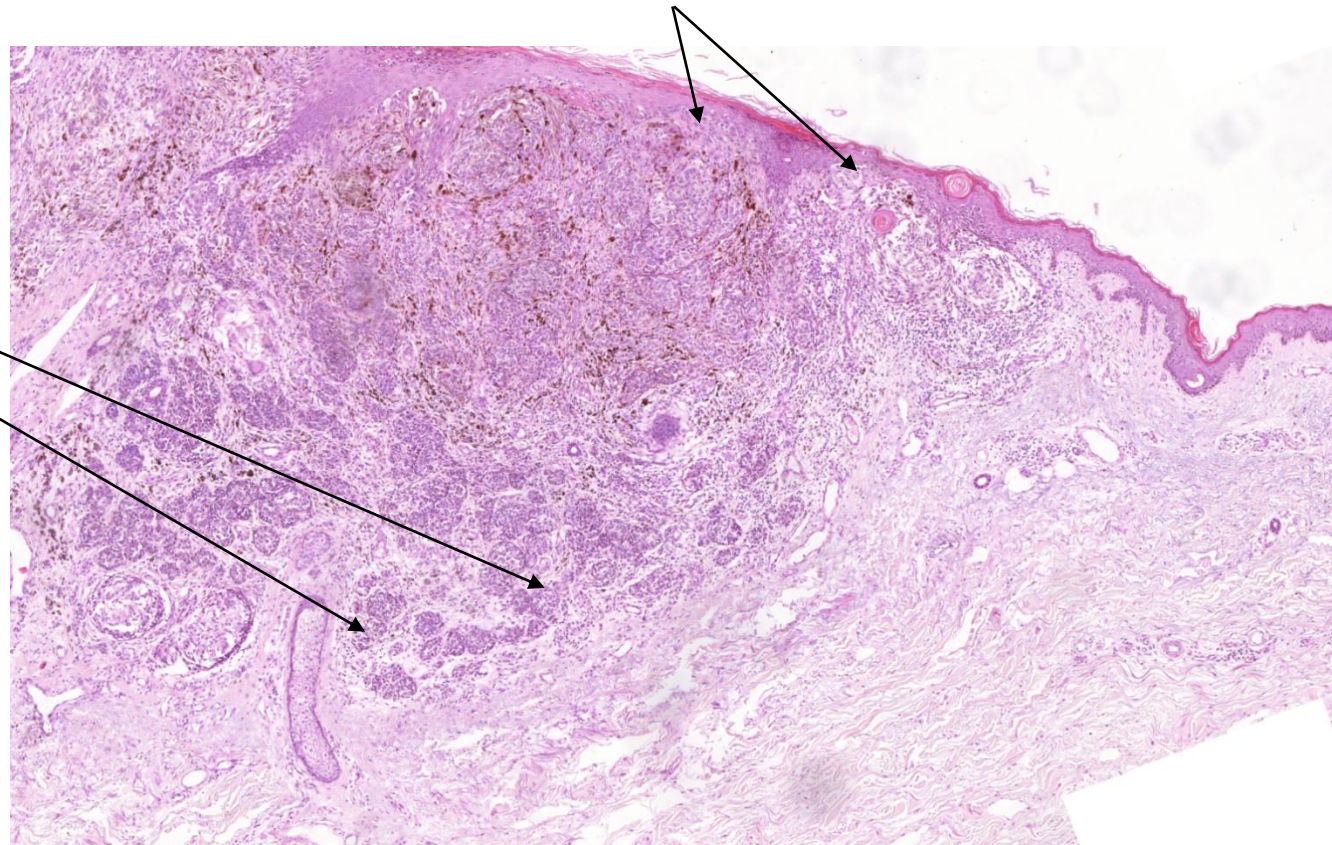

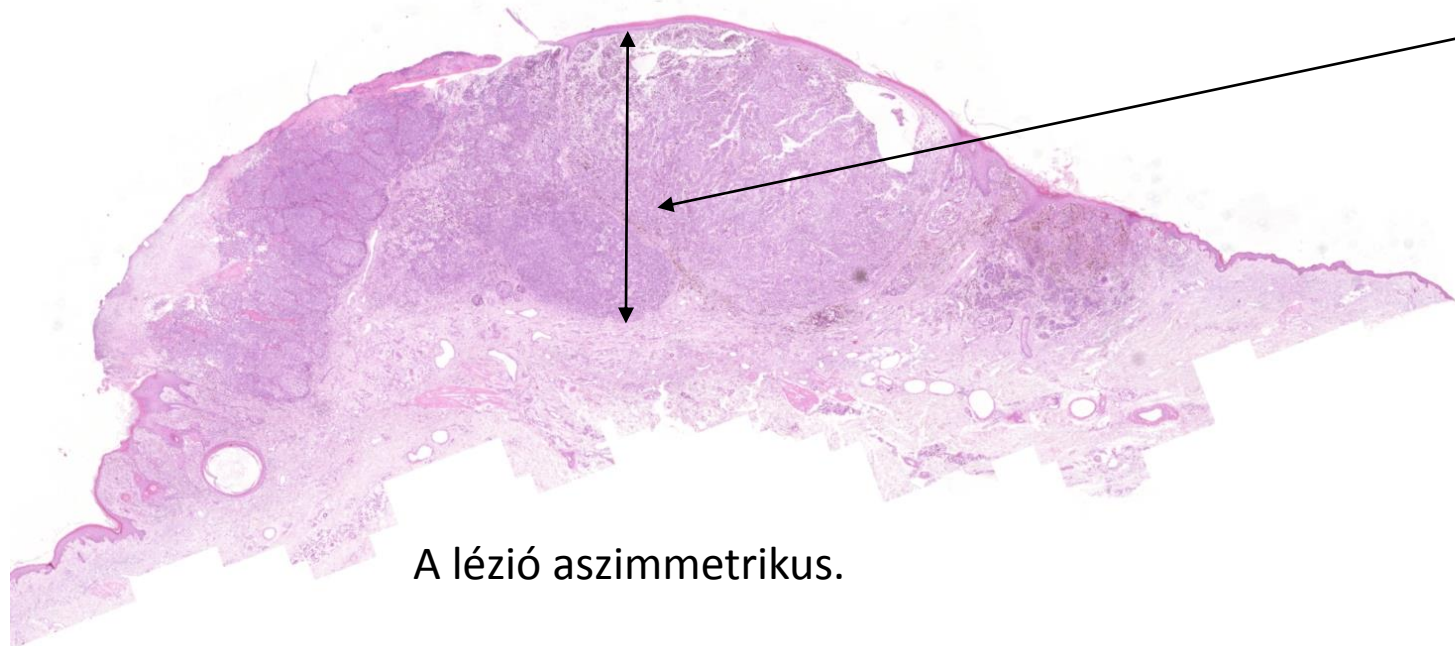
Melanoma malignum

- Kifejezett sejttatípia (pl. eozinofil nucleolus), dermális mitózisok!
- Radiális/horizontális és vertikális növekedés:
 - Radiális: oldalirányú - a kezdeti stádiumra jellemző, intraepidermális terjedés (áttétképződés nem jellemző)
 - Vertikális: dermális rétegekbe történő terjedés

Fő formái:

- SSM: superficial spreading melanoma
- Lentigo maligna
(fénykárosodott bőr in situ melanomája)
- Nodular melanoma
- Akrális lentiginosus melanoma

A lézió aszimmetrikus.

Breslow-féle vastagság:

tumort fedő epidermis granularis sejtrétegének és a tumor legmélyebb pontjának távolsága mm-ben

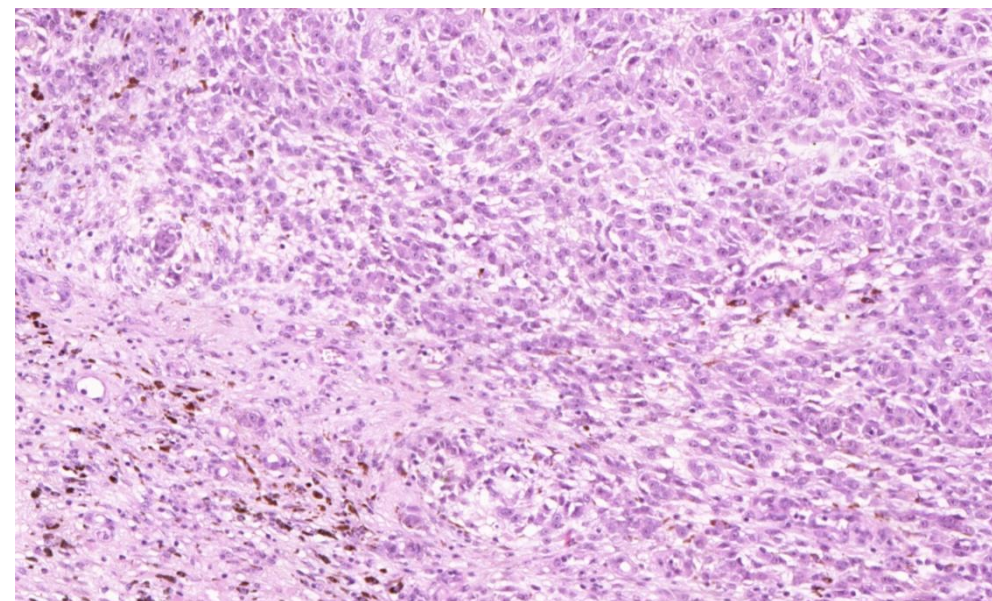
Clark-szerinti inváziós szintek

Clark I: in situ melanoma

Clark II-III-IV: dermis szintjei

Clark V: szubkután szövetek

Az alsóbb rétegekben nincs kiérés, a sejtek hasonló morfológiájúak, mint a felső rétegekben.
A tumor nem formál fészkeket.

Dysplasticus naevus

- Viselkedésük benignus, de makroszkóposan malignitás gyanúját vethetik fel.
- Nagyobbak, mint a szerzett naevusok (>5mm), szabálytalan a körvonaluk.
- Az epidermisben a sejtfészkek megnagyobbodnak, kóros fúziót mutathatnak, szomszédos sejtfészkek összeolvadhatnak
- A juncióban a naevussejtek oldalirányban egyesével terjednek (lentiginosus hyperplasia)
- szervezet reakciója: lymphocytainfiltratio, naevussejtekből származó melanint phagocytáló histiocytar sejtek, lineáris fibrosis

